

جنگ نرم جلد سوم

www.ketab.ir

پدیدآورندگان: مجتبی نیک رهی، ابراهیم اسکندری، پروین نظری ینگجه

سرشناسه: نیک‌رهی، مجتبی، ۱۳۶۵؛

عنوان: جنگ نرم جلد سوم؛

پدیدآورندگان: مجتبی نیک‌رهی، ابراهیم اسکندری، پروین نظری ینگجه؛

ویراستار: یاسر راستی خداوردیلو؛

وضعیت ویراست: اول؛

مشخصات نشر: تهران: گنجیران، ۱۳۹۴؛

مشخصات ظاهری: ۱۲۱ صفحه، جدول؛

شابک دوره: ۸-۰-۰۴-۹۶۵۰۶۰۰-۹۷۸؛

شابک: ۹-۳-۰۴-۹۶۵۰۶۰۰-۹۷۸؛

قیمت: ۱۳۰۰۰۰ ریال؛

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا؛

یادداشت: کتابنامه؛

موضوع: جنگ نرم؛

موضوع: Soft war؛

شناسه افزوده: اسکندری، ابراهیم، ۱۳۶۳؛

شناسه افزوده: نظری ینگجه، پروین، ۱۳۶۴؛

شناسه افزوده: انتشارات گنجیران؛

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶ ج ۹ ن/۹۴ UB2۷۵؛

رده‌بندی دیویی: ۳۵۵/۳۴۳۴؛

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۴۷۴۸۸۹۹؛

انتشارات گنجیران

عنوان: جنگ نرم جلد سوم؛

پدیدآورندگان: مجتبی نیک‌رهی، ابراهیم اسکندری، پروین نظری ینگجه؛

ویراستار: یاسر راستی خداوردیلو؛

طراح جلد و صفحه‌آرا: سروش اسمعیل زاده؛

ناظر نشر: نورالدین گنج‌خانلو؛

مدیر برنامه‌ریزی: یاسر راستی خداوردیلو؛

ناشر: انتشارات گنجیران؛

چاپ: گنجیران؛

صحافی: گنجیران؛

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه؛

چاپ اول: ۱۳۹۷؛

قیمت: ۱۳۰۰۰۰ ریال؛

تلفن: ۳۳۸۴۲۷۲۶-۹

نشانی: تهران، افسریه، خیابان ۳۰، پلاک ۱۴۷، انتشارات گنجیران

رایانامه: ganjiran@yahoo.com

* کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر به انتشارات گنجیران تعلق دارد.*

فهرست مطالب

۱	مقدمه.....
۹	بخش اول.....
۹	جنگ رسانه‌ای.....
۱۳	ویژگی‌ها و فنون جنگ رسانه‌ای.....
۱۵	پارهای از مفاهیم موجود در علم ارتباطات.....
۱۶	انتقال اطلاعات و شیوه اقناع.....
۱۸	دبانه‌های سیاسی و وسایل ارتباط جمعی.....
۲۰	ملزومات و ابزارهای جنگ رسانه‌ای.....
۲۳	الگوهای شکر، همی، استار افکار و ایده‌ها از طریق وسایل ارتباط جمعی.....
۲۳	الف: الگوی تزریقی.....
۲۴	ب: الگوی دومرحله‌ای انتشار.....
۲۶	ج: الگوی چندمرحله‌ای انتشار.....
۲۷	روش‌شناسی رفتارهای مقابله با جنگ نرم کفا در آموزه‌های قرآن مجید و نهج‌البلاغه.....
۳۰	ابزارهای کاربردی جنگ نرم در محیط عملیاتی.....
۳۰	قرآن و ضرورت آمادگی دائمی برای جنگ نرم و سخت.....
۳۳	ابعاد آمادگی نظامی و جنگ روانی.....
۳۴	اصل هراس‌انگیزی و بازدارندگی.....
۳۶	تهدید نرم.....
۳۸	تکنیک‌های دشمن‌شناسی از منظر امام علی (ع).....
۳۸	تاکتیک‌های دشمنان.....

- انجام فعالیت‌های سازمانی و تشکیلاتی..... ۳۸
- شعارها و بهانه‌های عامه‌پسند..... ۴۰
- استفاده ابزاری از چهره‌های مقبول..... ۴۲
- ایجاد شبهه..... ۴۲
- مکر و حيله..... ۴۵
- تبلیغات و جوسازی..... ۴۶
- ایجاد اختلاف و تفرقه در صف مسلمین..... ۴۶
- فرصت‌طلبی..... ۴۷
- استفاده ابزاری از احساسات..... ۴۸
- بخش دوم..... ۴۹
- جنگ نرم از نگاه ولایت..... ۴۹
- فهرست منابع..... ۱۰۹
- الف) منابع فارسی..... ۱۰۹
- ب) منابع خارجی..... ۱۱۴

براندازی اصطلاحی نظامی است که در «فرهنگ واژه‌های نظامی»، چنین تعریفی شده است: «کلیه‌ی اعمال و فعالیت‌های غیرقانونی که بر ضد مصالح یک کشور انجام می‌شود و هدف نهایی از آن واژگون کردن حکومت وقت می‌باشد. به عبارت دیگر، عملیاتی است که به منظور کاهش می‌شود تا به تدریج یک رژیم برای سرنگون شدن آماده شود. براندازی یکی از شاخه‌های جنگ‌های نامنظم است».

رسانه‌ها هم زمانی قادر به انجام مأموریت‌های خود است که بستر و یا بسترهای لازم فراهم آورده شده باشد. در میان رسانه‌ها رسانه‌های دیداری مانند تلویزیون، سینما و فرآورده‌های بصری دیگر، به جهت جامعه‌شناختی آن‌ها، تأثیر بسیار بیشتری بر مخاطبان دارند. این نقش و سهم را رسانه‌های دیداری از جمله اینترنت، تمامی حواس مخاطبان که از ویژگی‌های این نوع رسانه‌هاست، ایفا می‌کنند که در رسانه‌های دیگر محدود و از همین نظر است که اتفاق نظر داریم الگوهای رفتاری شده از طریق رسانه‌های دیداری نقش و سهم بیشتر و عمیق‌تری در تغییر باور و نهایتاً تغییر رفتار مخاطب دارند. در مقابله با جنگ نرم- پایگاه‌هایی که افراد در آن‌ها قرار دارند و یا می‌گیرند، مانند پایگاه اقتصادی، اجتماعی و سیاسی سهم خود را دارند، ولی سهم فرهنگ بیشتر از دیگر پایگاه‌هاست و از همین روست که رسانه با ماهیت فرهنگی می‌تواند نقشی درخور در مقابله با جنگ نرم بخصوص در بلندمدت ایفا کند. این نقش در حوزه فرهنگ، با ورود دیگر نهادهای ارتباطی، اجتماعی، فرهنگی و مذهبی مانند مساجد، ائمه جماعات و نهادهای مرجع حوزه و سهم‌گیری آن‌ها تکمیل می‌شود. در مقابله با جنگ نرم علاوه بر جنبه‌های فردی آن، برای آنکه در جامعه به امری نهادینه مبدل

گردد، نیاز به یک عزم ملی در ابعاد مختلف و بخصوص فرهنگی دارد. مقابله با جنگ نرم به عنوان یک نیاز ملی باید در همه‌ی ابعاد و زمینه‌ها تبدیل به یک باور نهادینه شود و نمی‌توان آن را محدود به این دسته و یا آن دسته و یا این بخش و یا آن بخش کرد. کشور برای این مهم نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و جامع و پاسخگو است و این مهم تنها با مشارکت دادن همه نیروهای دلسوز و نهادهای ذی‌ربط و از درون تیم‌های حرفه‌ای بیرون می‌آید.

«سمیر غم» نحوه برخورد غرب در قبال ایران آن‌هم با ادعای آزادی و حقوق بشر به با انتقال گرفت و با اشاره به کشتار مردم عراق، افغانستان، سومالی، پاکستان، فلسطین و... با سلاح‌های غربی و آمریکایی نوشت:

«غرب با ریختن اشک تمساح بر آبروی و حقوق در ایران و کشورهای دیگر در امور آن‌ها دخالت می‌کند. این در حالی است که مردم عراق، افغانستان، سومالی، پاکستان، فلسطین و... با سلاح‌های غربی و آمریکایی و اسرائیلی در برابر دیدگان غرب کشته می‌شوند ولی صدای ز مدعیان طرفداری از حقوق بشر شنیده نمی‌شود... آنان به کشورهای مظلوم عراق، فلسطین، لبنان و ایران ظلم‌های زیادی کرده‌اند... شیفتگان آیت‌الله خامنه‌ای، ببر معظم انقلاب اسلامی ایران گروه بسیار بزرگی هستند و نیروهای نظامی هم با او رابطه عمیق عاطفی دارند. او مرجع تقلید مردم است و مردم تابع رهبر و گوش‌به‌فرمان او هستند. آنان به راحتی می‌توانند فتنه اغتشاشگرانی را که مخالف مردم‌اند از بین ببرند.»

رهیافت تقابل گرا و خشونت محور با محوریت اقدامات نظامی سخت‌افزارانه در پیچیدگی نظام بین‌الملل، جای خود را به رویکرد نرم‌افزارانه داده است؛ که این رویکرد مؤثرترین، کارآمدترین، کم‌هزینه‌ترین، خطرناک‌ترین و درعین حال پیچیده‌ترین نوع تهدید علیه ارزش‌ها و امنیت ملی یک کشور

است. این رویکرد در زمینه‌های مختلفی مانند زمینه‌های فرهنگی، اقتصادی، سیاسی، به وقوع می‌پیوندد. نمونه‌های فراوانی از کاربرد این ابزار در طول تاریخ به صور مختلف مشاهده کرده‌ایم حمایت آشکار مخالفت‌های گروه‌های مختلف از ایران اسلامی توسط آمریکا یک نمونه بسیار بارز کاربرد این ابزار بوده است؛ که این فعالیت‌ها به‌مرور زمان باعث زمینه تغییر رفتار و فروپاشی ارزش‌ها از درون کشور می‌گردد.

جنگ نرم یا جنگ اطلاعات شامل همه اقداماتی می‌شود که برای بهره‌برداری از محصول‌ها و رسانه‌های اطلاعاتی و درعین حال بازداشتن دشمن از استفاده از آن به عمل می‌آید. هدف عمده جنگ اطلاعاتی، هدف قرار دادن ذهن انسانی دشمن (نظامی یا غیرنظامی) به‌وسیله توقیف و تنزل، به تأخیر اندازی، تخریب یا آن است.

دست‌کاری جنگ نرم (کپی و کیفی اطلاعات در حالت کلی جنگ) و جنگ اطلاعاتی، به معنی استفاده از سامانه‌های اطلاع‌رسانی حریف با استفاده از اطلاعات به‌مثابه سلاح است. بیابان دیگ وابستگی جوامع نوین به سامانه‌های اطلاع‌رسانی، چرخشی نوین در رهبردهای جنگی ایجاد کرده است. هر جامعه‌ای که انطباق بیشتری با فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی داشته باشد و بیشتر از آن بهره‌گیرد، در معرض تهدید بیشتر از سوی جنگ اطلاعاتی قرار می‌گیرد. به این ترتیب محور اصلی جنگ نرم را می‌توان تلاش برای مشروعیت‌زدایی ساختاری و ایجاد نوعی مشروعیت در اذهان مردم نسبت به خود دانست؛ که دلیل این مشروعیت‌زدایی را به ناکارآمدی ساختار سیاسی نسبت می‌دهند.

جنگ نرم، به دلیل ماهیت خود و عدم نیاز ابزارهای فیزیکی، به دنبال آن است که در مسافت‌های دورتری از مراکز طراحی‌کننده، به اجرا درآید. جهانی و فرامرزی بودن فضای سایبر، امکان‌های موردنیاز را به‌آسانی در

اختیار طراحان جنگ نرم قرار می‌دهد و با فراهم شدن بسترهای فکری - فرهنگی اهداف موردنظر، از سوی جریان‌های درون جامعه هدف دنبال می‌شود. میسر بودن ارتباط دوطرفه نیز ابزارهای عملیاتی را در خدمت طراحان و رهبران مراکز موردنظر درمی‌آورد و در موقعیت‌های حساس که امکان حضور و هدایت مستقیم میدانی حوادث، از براندازان سلب می‌شود؛ عناصر حاضر در صحنه نقش رسانه‌ای عملیات را بازی می‌کنند.

از سوی دیگر، جنگ نرم به عناصر و سربازان میدانی نیاز دارد که از جنس مخاطبان جامعه مورد هدف باشند. این عناصر، باید برای خود هویتی خاص قائل باشند تا بتوانند به سبب روایت روند درگیری را بر عهده گیرند و در شرایط کنونی، امکان دسترسی به فضای مجازی به دلیل در اختیار گذاشتن حجم وسیعی از اخبار، اطلاعات و تبلیغات، ارتباط، چنین هویت کاذبی را به راحتی در میان بخشی از صحنه‌گردانان حوادث ایجاد می‌کند. نبود بسیاری قیود و محدودیت‌ها که برای سایر اقسام رسانه‌ها وجود دارد، در محیط مجازی، گستره فعالیت در این فضا را برای اهداف و انگیزه‌های امنیتی و سیاسی در جنگ نرم افزایش می‌دهد. در صفحه بعد فرایند تعیین جنگ نرم به نمایش گذاشته شده است.